

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Világosítani csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Kiadványai pénzsek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap az illetékes részére a a gyűjtőre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: 60 krajczár petítóra 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszközölhetők.

Bélyeg minden beiktatásánál 30 kr.

Nyilvántartás szerződés 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ.
kiadó és lapfoglaló.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, nov. hó 2-án.

A „nógrádi nemzeti intézet” igazgató választmányának egy igen fontos és messzire kiható határozatát közölték lapunk múlt számában, mely megérdemli, hogy bővebben foglalkozzunk vele.

A határozat ugyanis az, hogy minden tanító számot tarthat ama nagy (200 frtos) díjra, aki iskolájának tannyelvét tisztán magyarra változtatja át, s ezt a tanév elején a tanfelügyelőnek bejelenti.

A ki ezen indítványt tevő, annak tisztán hazafias ideák lebegtek szemei előtt és eltalálta a módját annak, miként kell a magyar nyelvet idegen ajkú közsegekben alaposan megtanítani, hogy ezután a majd felnőtt honpolgár Magyarországon megélhessen és annál inkább ragaszkodjék szeretett közös hazánkhoz.

Ezen radikális mód persze a conservatív haladás emberei előtt talán korai a kiáltás, s máris halljuk, mint duzzog reá néhány tót pap, még ha nem pánszláv is. Mások meg azt mondják, hogy kivihetetlen az eszme.

Ami a koraiságot illeti, arra csak az a válaszuk, hogy ha a magyarosodás iránti

lelkesedést már 1840-dik év óta szakadatlanul kifejtették volna, ma már alig volna község, mely nem változott volna át teljesen magyarra. Ezen lelkesedést azonban majdnem két évtizedig elfojtották a 48 utáni események. Ezt a két évtizedet ki kell pótolni. Várnunk nem lehet, sietnünk kell és ma már semmi sem korai és időelőtti Magyarországon. Ama szent érzelmek tűzét, melylyel elődeink az 1840. VI-dik törvényezikket megalkották, — kétszeresen kell élesztgetnünk. — Ezen törvénynek 7-ik szakasza már akkor kimondotta azt is, hogy oly helyeken is, hol a gyülekezethez szent beszédek magyar nyelven nem tartatnak, a jelen országgyűlésnek berekesztésétől számítandó három évek alatt az anyakönyvek magyar nyelven irassanak. És ime, mily elkecseregett harcokat vívnak az ágostai hitvallású protestánsok a magyar anyakönyvekért a dunáninneni felizgatott gyülekezetek ellen.

A kivihetetlenség ez ügyben azok érve szokott lenni, akik lusták az actióra és a hazafias munka megkezdésére. Kérdjük, vajon azon kis gyermeknek, aki most kezdő látogatni az iskola falait, aki tehát még semmit sem tud, semmihez sem ért, nem mindegy az, bármilyen nyelven vezetések be a tudományok csarnokába? Emlékezzünk csak vissza báró Thun Leo germanizáló rendszerére, mely meghagyta a középiskoláknak, hogy minden tantárgy német nyelven oktatóndó. A rendelet ki volt adva, és a fiatalság németül tanulta még hitvallását is.

Nem olyan ördögi dolog tehát ez, csak hozzá kell fogni egy akarattal. Példát kell venni egyes hazafias tanítóktól, mint úttörőktől, kik a volt tót iskolákba egyszerre behozták a magyar nyelvet, a szülők és a magyar társadalom nagy örömére.

Figyelemztetjük tehát tanítóinkat, iskolatagóinkat és a tanügybarátokat, szíveleljék meg a

„nemzeti intézet” ezen nagyfontosságú hazafias határozatát; és szóval s tettel hassanak oda, hogy vármegyénk iskoláiban a tannyelv kizárólag magyar legyen. Éreznél maradandóbb emléket szerez az, aki egy-egy községet vissza-hódít a hazának.

Nógrád vármegye közigazgatási bizottságának első félévi jelentése.

(Folytatás.)

A pénzügyminisztérium ügykörét illető kimutatásokat A. B. C. alatt felsorolva mellékeljük.

A vallás és közoktatásügyi minisztérium ügykörét illető 1887—88. tanévi szabályos kimutatást III. alatt mellékeljük, mely kimutatás még a múlt tanévi eredményeket tartalmazza, mert a folyó évi adatok csak a tanév végevel lesznek egybe állíthatók, de maris előre jelezhetjük, hogy az egybe állítás eredményeként kevés különbség lesz, mert úgy a tankötelezők, mint az iskolában járó gyermekek számánál feltűnő különbség alig lehet; a tanítás eredményéről ugyanez állítható, mert ugyanezen tényezőktől hasonló viszonyok között, az előbbi évben felmutatott eredményhez hasonlóan kielégítő eredményt várhatunk, s erre nézve a népnevelés ügyének közvetlen vezetésére hivatott közegek s ezek fölött álló iskolai hatóságok teljes biztosítékot nyújtanak. A kir. tanfelügyelő által beérkezett jelentésből meggyőződve arról is, hogy a magyar nyelv kötelező tanításáról szóló 1879. XVIII. törvény végrehajtása ez idő szerint teljesen kielégítő eredményt mutat.

Az iskolai épületeknél ezen tanév folyamán tartott egészségügyi szemlék alkalmával közegészségi szempontból felmerült kifogások folytán, intézkedések tettek, hogy a tantermek a törvény kívánatainak megfelelő állapotba hozassanak, intézkedések tettek a kir. tanfelügyelő által arra nézve is, hogy a tantermek hiányos felszerelése pótolassanak ki.

Ekként úgy állunk, mint a kir. tanfelügyelő által is megfelelő intézkedések tettek, mindezen kívánatainak teljesítésére, melyek a népnevelés ügyének előmozdítására szükségeseknek mutatkoztak.

Az igazságügyminisztérium ügykörét illetőleg.

Börtönügy.

E szakott illető kimutatást IV. alatt mellékelve ez alkalommal jelenthetjük:

TÁRCZA.

Halottak estéjén.

Az adakozó és a főcény halála.

I.

„Csingilingi, csingilingi!”
Haladok az adakozó —
A haragnak minden hangja
Leikere oly áldást hozó!

Korhadt ágyán nincsen párna,
Takaróra sem jutott már, —
Zúgó vihar, hóförgő,
Beszögött és ablakot tár. . . .

„Jóval, jóval nagy természet!”
Jelenlétet nem háborgat!
Mindig töltet s nekem élttem,
Légy tanuja halálomnak.

Csodálatos! Imádtalak!
Még nem szegtem törvényedet!
Mint tulajdon testvérimet
Szerettem az embereket.

Megszórtattam velük mindent,
Mit te bőven nekem adtál, —
Tiszta látra akarátod,
Tisztabban a fénylő napnál. . . .

Nagy természet! Kebeledbe
Oly jól csak visszazárlom!
Boldog tudat volt életem!
Orók nyugvás légy halálom!

„Csingilingi!” — szól a harag —
Leikedet nem nyomja vétek!
Öröklet tárd ki menyegzőt,
Mélto lakót köldök néked!

II.

„Csingilingi, csingilingi!”
Ut a főcény végére,
S menyegzős helyem ágyán
Nyugodalmát nem találja.

Palotája ablakán át
Heraggal a nap sugára,
Mégis olyan sötét a lég,
Mint a rémek ójszakája.

A kandalló lángot lehet,
Mint a villám, ha csikázik,

És a főcény mégis reszket, —
Teste-lelke dermedt, fázik . . .

Körülötte kincsek árja,
Özönlik, mint csillagsereg, —
Félt nyulna, — de hasztalan!
Ágyhoz szegzvék a kezek!

„Csak egy évet! . . . Csak egy hetet! . . .
Csak egy napot hagyj még élni,
En orvosom! . . . én megváltom! . . .
Vagy legalább hagyj remélni! . . .

Neked adom minden kincsemet,
Neked adom! . . . Hah! nem lehet! . . .
Híer nem tudom! — s tudattal
Ámitottam csak lelkemet.

Ez a kincs az embereké,
Ébezéktől vettem én el!
Vissza adom egy állérig
Nyujtad meg élttem csak egy évvel! . . .

„Csingilingi!” — Szól a harag —
Te ördöggel cimboráltál!
Nincs számodra több élet!
Csak a pokol pítvárána!

Karlsbad felé.

— Vitéz Möröl. —

(Folyt. és vége.)

A stadtpark egy bizonyos helyén szoktunk volt összejönni és szívesen társalogtunk, néha-néha közibünk jött az ott időző Lonkay is, ki már a túlvilágon refferrál, ugyanakkor ott időzőt Péchy Tamás, Fenyvessy Ferencz, Móricz Pál (ezzel vetélkedve ittam a Schlossbrunni vizet), Salamon Ferencz pécsi püspök, oldalkanonokjával, Parescs Félix főispán, Descöffy Sándor kassai kanonok, Hika Ferencz kassai káptalani ügyész Margit szép leányával és szóval igen-igen sokan voltunk. Ma itt, holnap ott volt a találkozás, a három utóbbiak állandó társak voltunk, mindég együtt ittuk a megrendelt vizet, együtt élveztük a fenyves áldító levegőjét, együtt ebédeltünk a Rusznál.

Legszebb kirándulás a „Pirkenhammer” porcellán gyár, Csehországnak legelső porcellán gyára, nagy telep, szép kiállítás és nem is drága; láttam virágvázát, darabja 1200 frt., egy amerikai ezen vázából 12 darabot rendelt; bizonynyal nem állami hivatalnok, sem Beamter!

Szép kirándulás a „Hirschensprung” nagyszerű kilátásával, azután a város déli oldalán a Károlypark statujával, alatta Ponorána restauratio legrosszabb kiszolgálattal, de nem is megy oda a vendég, pedig bár ez lenne a legszebb mulató hely; Eugenia a volt francia eszázados legkedvesebb helye, itt nem háborgatta az indiscret publicum, elmerenghetett általában, sok a szobor és emléktábla, ilyen a Nagy Péter emlékköve, Göthe, Schiller mellszobra.

Mintán egy régi barátom, Baros Lajos ott nyugszik az urban, lehetetlen volt a temetőt meg nem nézni, megtaláltam a sirt; sirja szép magaslapon, sirjáról pár zöld levelet szakítottam, elküldöttem Pista fiának, talán a levélben apai áldás volt — az is, mint sok más, itt kereste felgyógyulását, itt halt meg, szép helyen fekszik, de talán könnyebb és szebb lenne a hazai föld. Nyugodjék békében.

Megjegyzem, hogy a furdőhelyen a halottakat éjjel szállítják a legnagyobb titokban.

A folytonos együttlét, a szebbnél-szebb séták, a szép kiszolgáló leányok, a zene kedvessé teszik az otlélet, s az a tudat, hogy a gyógyulás biztos lesz, eklejteti az emberrel a sok kiadást.

Helek multak és még nem láttam legyet, mert az vigyázvaeszik, meg nem zabál mint az ember, neki nem kell gyomorhaj végett Karlsbadba utazni, nem tudom a levegő, a gőzök és gázok teszik-e azt; Karlsbadban nincs légy, szúnyog és bolha, az utóbbiért boldogok az asszonyok; de van annál több szebbnél-szebb rózsá, nagyszerűk a rózsá telepei, reggel az utcák rózsáillattal telve, fiatal, öreg rózsát vísel gomblyukába, a nők rózsacsokor nélkül nem is képzelhetők, a Posthof-féle swaizerház és Schönbrunn alatti lapos csupa műkertészet és rózsatelep, a rózsák nem magas szarba vannak ojtva, de stupferokban tenyésztetnek és nem is drágák.

Még ott voltunk sok volt az eső Julius 13-án, délután 2—3 óra között havas esőnk volt. De ha ellát az eső, pár percz múlva sötétra indulhat, s miután nóm s az orvosom is megmondta, hogy indulhatok, én is haza indulok, indulok éles örömmel, mert bár fájdalom volt az ismerősöktől búcsú, de mégis csak haza vágyik az ember, csak itt lehet jó, csak itt lehet az ember tökéletesen boldog. Haza jöttünk, elmentem Pro-nay Mihály barátomhoz a sütyitelesítő hivatalba, megfogtam 10 és fél kiloval, fogyott a test, fogyott a tárcza; itt vagyok megfogya bár, de törve nem.

1. Hogy börtönvizsgáló bizottságunk a börtönt s hozzá tartozó épületeket úgy biztonság, mint rend és tisztaság tekintetében kifogástalannak találta.

2. Az őrszemélyzet magatartása, a rabok foglalkoztatása, ételmezése, ruházatának s fekhelyeinek tisztasága minden kíváncsolomnak megfelelnek.

3. Halálozási eset 2, szökes, örülési, vagy öngyilkossági eset nem fordult elő.

4. A központi börtönben levő rabok szabó és asztalos, műhelyekben, valamint szőlő művelési munkával való foglalkoztatása a fegyelem és rend szabályainak pontos betartásával eszközöltetik.

A honvédelmi ministerium ügykört illetőleg:

E szakot illető kimutatást VI. alatt mellékelve tiszteletjesen jelentjük, hogy a folyó évi sorozás számszerű eredménye, az erről annak idején felterjesztett elnöki jelentések szerint kielégítőnek mondható.

A földművelés ipar és kereskedelemügyi ministerium ügykört illetőleg:

A lefolyt feléven a földművelés ipar és kereskedelem körében említésre méltó mozzanatként a községi, volt úrbéres közbirtokossági s egyházi erdők állami kezelésbe lendítő átvétele iránt folyamatba tett intézkedéseket jelezheljük.

A művirmegyei mezőgazdasági viszonyait illeti: azokról tiszteletjesen jelenthetjük, miszerint a mutatózó közép őszi termés folytán, a tavaly beállott jobb mezőgazdasági viszonyok némi csökkenést mutatnak.

A szőlő a phylloxera által még megkímélt területeken csekély termésű.

A közmunka és közl. ministerium ügykört illetőleg:

A közmunka és közlekedésügyi főbb mozzanatokról szóló jelentésünket a XI. szám alatti kimutatás csatolása mellett következőkben öszpontosítjuk:

a) állam utak.

A vármegye területén keresztül vonuló mindkét államút állapota ezen év első felében jónak volt mondható. A folyó évi rendkívüli nagy tavaszi árvizek által a budapest-vác-kassai államút azon szakaszain, melyek az Ipoly folyó és Ménés patak mellett a megnevezett vizek árterében fekszenek, a közlekedés öt helyen néhány napra megszakítottatott és az útpálya tetemesen megrongáltatott, de ezen, valamint több műtárgyon is okozott árok a kir. építészeti hivatal által rövid idő alatt helyre állítván, a szóban lévő államút ellen jelenleg kifogás nem emelhető.

Az államutak fenntartására engedélyezett kavics mennyiségnek szállítása, daczára a múlt téli és tavaszi kedvezőtlen időjárásnak, mely a szállítást nagyon hátráltatta mégis annyira teljesített, hogy a szállítás befejezése a szerződésileg kikötött határidőre t. i. szept. hó végével biztosan várható.

Az 1888. évi állami költségeloirányzat terhére az államutak műtárgyain foganatosítandó új építési vagy javítási munkák műszaki műveletei a felsőbb jóváhagyást megnyerve, ezen munkák helyre állításának, valamint a folyó évben felállítandó és engedélyezett korlátok és kerékvetők biztosítása végett a szabályszerű árjegyek már megtartattak, és miután az árjegyi eredmények jóváhagyattak, az építési szerződések megkötöttek és a szóban lévő munkák vállalkozóknak átadattak.

(b) megyei utak.

A múlt évben teljesített közmunka összeírás szerint 1888. évre a vármegyében 26833 köffogatú ígás, 1824 egyfogató ígás és 83779 kézi napszám szolgálandó le, és miután a közmunka az egész vármegye területén pénzzel vattatik meg, a megváltás pedig a két fogató ígás napszám után 3 frt, az egyfogató után 1 frt 50 kr és a kézi napszám után 60 krral állapítottat meg a múlt évi tavaszi közgyűlés által, az összes közmunka 132902 frt 40 krt képvisel.

Ezen összegből levonva a már előlegesen leirt 5 0/0-ot mint kétes bevételt, marad azon 126257 frt 28 krnyi összeg, mely a folyó évben a megyei utak fenntartására, valamint új utak építésére rendelkezésre áll.

A fentebb említett 126257 frt 28 krnyi közmunka váltáság összege erejéig valamint a múlt és előző évi közmunka hátralékokból behajtható 10000 frt tekintetbe vételével a szabályszerű költségeloirányzat elkészítetett és miután az a közgyűlés által elfogadtatott, a költségeloirányzat a Nagyméltóságú közmunka és közl. Ministeriumhoz felterjesztetett és jóváhagyott.

(Folytatás és vége következik.)

Mindazent- és halottak napja.

A „halál költészete” az, a mi ezeken a napokon mindenfelől szemünkbe ölik. Tekintve korunknak tulajdossága jellegét, általánosságban esakis kedélynemesítő befolyása lehet a temető költészetének. És így ezer meg ezer ember záródókor a tágas földtől ez idén is a halottak birodalmába, melyben kedvesek nyugosznak. Miként a régi, évek sora előtt, elhunyt kedveseink képei. Érezzük közösségünket a nyugovóval és beismerjük, hogy minden tagadást kizáró daczára van egy hid, mely az időt és örökkévalóságot, a múltat és jelent, az életet és a halált ismét egyesíti egymással!

Azok közül, kik e napok alatt kimennek a temetőbe, hogy lélekben egyesüljenek a halál által fölül elszakított kedveseikkel, hány nem is sejt, hogy a mindennapi kenyér megszerzésére irányzott keserű gondjaik után nyugalomra vágyódásuknak közel áll a teljesülése! Ki is tudhatná közülünk, hogy még egy éve van az életre? És nagyon jó reánk nézve, hogy azt nem tudjuk! A mai emberek, éppen úgy, mint a hater év előttiek, ragaszkodnak az élet, esdes szokás-ához, mert a természet törvénye erősebb, mint valamennyi bölcsészeti vagy más akármilyen rendszer. Kiürthatatlant be van átvette az egyénbe a továbbélet utáni hajlam. A halottak tisztelete minden népnél erre vezethető vissza s hogy ezt a tiszteletet a költészet átszellemítette, az a kereszténység érdeme.

Mindenszentek napja, a diadalmaszkodó egyház ünnepnapja, nálunk a halottak napja lett. Ezt bizonyára az ünnepnap teszi: halottak napján több helyen a halottak napja már be van fejezve, ennek oka a belkőznap. Mindenszentek napjának megünnepelése IV. Bonifác pápa által 610 körül lett elsőben elfogadva, a midőn a Phokas császár által ajándékozott Panteon-t a szent vértanúk tiszteletére templomává alakította át. A 731. évben ezt az ünnepet, hogy az még jelentőség teljesebbé telessék, az egyházi év végére, első novemberrre tették át, és a kilencedik század óta a kereszténység mindenütt megünnepelte. Az a célja, hogy a hívőknek alkalmat adjon a szentek iránti háladatos viszszaemlékezésre, és azoknak együttes könyörgéseért fohászoklásra.

A legbensőbb összeköttetésben áll vele a halottak napja. Odilo apát (Ekugrus) hozta be elsőben 898 körül csupán az ő rendjének kolostoraiban, de a ma formákban, s csakhamar általánosan el lett fogadva, mert az emberi szív mélyen érzett szükségének felel meg, mely a halottakra, főképen pedig az elhunyt közelállókra és barátokra kegyelettel emlékezik, s az újabb időben a némi katolikusok által is elfogadtatott. Általános egyházi törvény nélkül is mindenfelé elterjedt ez a szép emlékűnnep, mely az érző kedélynek vágyát tölti be. Főképen a keresztény népnek lett áldott szokasává a temetők látogatása halottak napján. A bánatos gyász az ott nyugvó elhunyt kedvesekért, a szent komolyság melyvel egybehangzik a földi mulandóságra emlékeztető szemlélődés a temetőben, a titokzatosság, a feltámadás és a jövőndő viszontlátás reménye, e komoly és lélekemelő gondolatok foglalják el az emberi szívet halottak napján.

Komoly és szívhez szóló beszéd az, melylyel ama sírok és azoknak jelvényei hozzánk szólanak. Életünk mulandóságára és hiábavalóságára emlékeztetnek azok, és figyelmeztetnek arra a kötelességre, hogy komolyság és jó cselekedetek által igyekezzünk a gyorsan muló rövid időnek tartós értéket és belső becsét kölcsönözni. A szeretet kalauzólása mellett igyekezzünk annak a helynek, a melyen a halál kinyomata ül, szomorú egyformaságát megszüntetni. Már a régebbi korban kegyelet kötelességnek tartották a sírok gondozását. A virágok és dísznövények, miket most előszeretettel ültetnek a sírokra, mint a tavasz gyermekei az élet és feltámadás jelképeknek tekinthetők, míg a zöld a színek közt jelenti a türelmet és a reményt, azt a türelmet és reményt, mely a veszteséget elviseli a viszontlátás reményében.

Türelem és remény! Lehet-e az életre nézve nagyobb nyerelemény a kedveseink sírján fakadó e két régi virágnál? Ezek azok, mik a halottak ünnepe felett égi fényt árasztanak szét és annak a tulajdonképeni költői varázst megadják.

A községjegyzők minősítésének kérdéséhez.

„Magyar közigazgatás” című szaklapunk igen fontos cikket hoz e cím alatt, melyet tisztelt kör és községjegyzőinknek valamint e tárggyal foglalkozó szakfőtainknak szíves figyelmébe ajánljuk. A cikk a következő:

A tiszti minősítés kérdése hármas, illetőleg négyes irányban követel megoldását:

Először az általános előképzettség mértékével kell tisztában lenni; másodsor az elméleti szakképzettség megszerzésének módjait tekintetében kell megállapodásra jutni; harmadszor a gyakorlati képzettség megszerzéséhez kell a noviciatusnak intézményes szervezése által biztosítani, s végre a teljes qualification megadó vizsgának szervezését kell megállapítani.

De mindezen kérdéseket megelőzi azon legáltalánosabb előfeltétel biztosítása: az illető tiszti állást oly szervezett és rendezett posztóba helyezni, hogy az a minősítés megszerzésére hozandó áldozatoknak megfelelő ellenértéket nyújtja; — szóval hogy azon állás a nemese ambíció méltó tárgyat képezhesse.

Hát midőn a községi és körjegyzőségi minősítés szervezésének kérdésével foglalkozunk, bizonyára legelső dolog azzal jönni tisztába: vajjon ezen állásnak mai helyzete, mai szerveze mellett elvárható-e az, hogy annak nagyobb terjedelmű elméleti és gyakorlati minősítése megszerzésére akad majd elég vállalkozó?

Arra néve nem lehet véleménykülönbség, hogy a községi- és körjegyzőkre háruló feladatok megoldásához magasabb főiskolai képzettség nem felesleges; azon elentmondástól sem tartunk, hogy a községi- és körjegyzői állás társadalmi posztója s anyagi helyzete eléggé megérdemli azt, hogy annak megszerzéséhez magasabb tanulmányok végeztesse; de ha tudjuk azt, hogy micsoda szervezeti tényezőktől függ azon állás megszerzése és megtartása, micsoda tényezők jó hangulatától van ugy annak megszerzése mint megtartása függővé töve: akkor mellán kell a tekintetben kételyt táplálnunk: hogy a községjegyzői állás mai szerveze mellett akad-e nálunk vállalkozó fiatal ember, a ki ezeket áldozzon ily célú előtanulmányokra?

Mielőtt tehát a községi- és körjegyzői tiszti minősítés szervezésének mikéntjét tárgyalás alá vesszük, becsássuk előre a községi- és körjegyzői állásnak megfelelő szervezését, mint mellőzhetlen feltételt.

Az új községi törvényben ugyan, legalább a kijelölés jogának a választótestülettel való elvonása által, némi garanciák teremtetek a szakképzett elemek számára szemben a választóközönség demagogikus ösztöneivel, s ha ma a választási procedurát nem merjük is feltétlenül elítélni, mégis a községi- és körjegyzői tiszti állás jogkörét, hivatalos tekintélyét nem látjuk eléggé szabatosan körülírva, s az „előjáróság” testületi szervezetével kellőleg biztosítva; de még a tiszti datatio alapja sem olyan, mely a magasabb ambícióju egyéneket ezen álláshoz vonzana.

Ezen dolgok tehát gyökeresen reformálandók, mi-

előtt a községi- és körjegyzői állás megszerzéséhez magasabb előtanulmányokat igénylő minősítést követelünk.

A minősítés szervezésének kérdésére terve — mint már említettük — azt négy irányban kell megfigyelni.

Az általános előképzettség megállapítása az első feladat.

Jelenleg 6 középiskolai osztály van megállapítva. Ezt mi már csak azon szempontból is kévénnek tartjuk, hogy 15-16 éves alig serdülésnek indult fiúk éppen nem lehetnek alkalmasak arra, miszerint az oly komoly jelentőségű pályaválasztási problema elé állítsunk. A középiskola 8 osztályának az érettségi vizsgával együtt való elvégzését, az általános előképzettség elegendhetlen mértékének tartjuk. A humanistikus műveltség azon általános alapjait ugyanis, nem tudjuk nélkülözni egy oly községnek, mely mint a községjegyző is legközvetlenebb kulturális hatással van a nép életére.

A mi most az elméleti szakképzettség elsajátítását illeti, erre nézve legalább négy semesterre terjedő különös tanfolyamok szervezését kell jelenlegi jogakadémiánk kebelében contentálnunk.

Ezen tanfolyam tananyagát első sorban az általános államjogi, közigazgatási és pénzügyi disciplinák, valamint a polgári jog és eljárás tanul; másod sorban pedig a községi közigazgatás életkört érintő speciasis igazgatási szakok, különös tekintettel közvetlen executivára képeznek.

A jegyzőjelölti állások szervezése kérdésében különbszók lehetnek a nézetek és felfogások; de abban nincs eltérés, hogy a mostani rendszertelen állapot tartatlan.

De mielőtt tovább mennénk, egy kis megkötönböztetést kell tennünk. Nálunk a gyakorlatban s segédjegyző és jegyzőség cím között nem van szokás különbséget tenni, pedig lényeges különbség van.

A segédjegyzői egy rendszersített állandó tiszti állás és nem sorozható a noviciatus körébe, mert az már általános minősítést feltételez. A jegyzőség már noviciatus, mert mert a jegyzőség előtt a jegyzői gyakorlat elsajátítása a főcél. A jegyzői gyakorlatok vagy jegyzői iratok a jegyzői iroda kezelőszemélyzeletként tekinthetők s így jegyzőségnek vagy jegyzőjelölti állás szervezetébe nem tartozhatnak.

A jegyzőségi noviciatusnak szervezete azonban megköveteli, hogy a jegyzőségi datatio ugy rendszersítettlesse, mikép a jegyzőségnek, vagy jegyzőjelölti állások elfoglalhatók és betölthetők is legyenek.

A községjegyző végleges qualificationját megadó szakvizsga szervezése kérdésében nyelünk az, hogy itt két kérdés hozandó tisztába. Először a vizsga tananyaga másodsor pedig a vizsgáló bizottságok szervezete.

A mi először is a vizsga tananyagát illeti, az fel kell hogy öljön a legelső, tehát a közvetlen adminisztratív executiva egész körét, annak gyakorlati technikumát, valamint elvi és elméleti alapjait, mi végből az írásbeli és szóbeli volna tervezendő.

A vizsgáló bizottságok szervezését illetőleg oly fokú decentralisatiót nem mernénk javaslatba hozni, a milyen jelenleg gyakorlatban van. Elégésnek találjuk, ha például több megyéből álló vizsgáló körökre nézve szerveztetünk egy vizsgáló bizottság, összeállítva az állami és törvényhatósági, városi és községi közigazgatás képviselőiből.

E kérdések mindenesetre bővebb és sokoldalú megvitatást igényelnek, s mi ez eszmék fűzésével azt annyival inkább felszűn kívánjuk tartani, mert egy ily nagyfontosságú kérdés megérdemli azt, hogy a gyakorlati szakemberek azzal beáratólag foglalkozzanak.

Az új szeszadótörvény (1888. évi XXIV. és XXV. t. cz.) alkalmazása a gyakorlatban” című munkára, mely a szeszadóról, valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élelőzt megadózatásáról szóló törvények és rendeletek, a szesz megadózatására vonatkozó szabályok és a törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás, ugyszintén a szesztermelés után járó fogyasztási adónak kiszabása, beszedése és ellenőrzése iránt a pénzügyi közegek használatára kiadott oktatás alapján commentálja ezen nagyfontosságú törvényt, előfizetési felhívást tesz közre Bosányi Endre, a nagy, szesztermelő orsz. egyesületének titkára. Az új szeszadótörvény által ugy a szeszfőzés ipara általánosságban, valamint a szeszkereskedés üzleti forgalma is teljesen új irányba terelvetven, az új adórendszer s az alapjukban megváltoztatott megadózatási módok következtében az ipar törekvései és feladatai számára jórészt az új célok tűzettek ki, de az ellenőrzés rendszere körében is csaknem az összes eddigi intézkedések új és gyökeres, melyreható változtatáson menvén keresztül, mindazon érdekeltkre nézve, kik a szeszfőzési és gyártási eljárások, valamint az üzleti forgalom tekintetében az ezekre kiható törvény-szabta követelmények szerint tartoznak eljárni, a szeszadóra vonatkozó összes rendelkezések tüzetes ismerete feltétlenül szükséges. Kivált az új szeszadótörvény keretében életbejeleptetett ellenőrzési rendszer sok részben teljesen új fogalmakat, új eljárásokat és új szabályokat állapítván meg, még a szakértő s a szeszgyártás ipara terén kellő jártassággal bíró érdekeltkre nézve sem könnyű feladat a gyakorlatban lepte-nyomon felmerülő a törvény és rendeletek által érintett eljárások tekintetében eligazodni vagy a törvény és rendeletek nagy halmazából a gyakorlati igényeinek megfelelő tájékozottságra szert tenni. E viszonyok közt általánosan érezhető szükség van oly munkára, mely a törvények és rendeletek, utasítások és szabályok rengegeiben az érdekeltnek kalauzál szolgáljon, mely e nagy anyagot a gyakorlati igényeihez képest rendezve, az érdekelt számára hozzáférhetőbbé tegye s törvénynek nemcsak betűszertintli rendelkezéseit közölve, de azok indokait is kiterjeszkedve az intézkedések szellemébe behatolva, magyarázataival az azok alkalmazása iránt minduntalan felmerülő kétségeket eloszlatassa; szóval: minden adott esetben nyomban kész tanácsadója, megbízható útmutatója legyen az érdekeltnek a szeszfőzés és gyártás ipara s az üzleti forgalom terén a törvény és rendeletek

értelmében szem-előlt tartandó szabályok, eljárások és teendők tekintetében. E szempontokból kiindulva a szeszadótörvény alkalmazása a gyakorlatban ezúttal munka lehetőleg népszerűsíteni törekszik az új törvény és azaz kapcsolatokban álló számos rendelkezés és utasítás rideg szakaszokba foglalt, gyakran összefüggés nélkül szétválasztott és így a közhatalosságot akadályozó intézkedéseket s lehetővé kívánja tenni, hogy az érdekeltek minden egyes esetben, minden felmerülő kérdésre nézve nyomban és könnyen feltalálhassák a szükséges tájékoztatást s a gyakorlati használat számára alkalmas alakban s sorrendben együtt találhassák mindazon intézkedéseket, melyek bizonyos eljárásra vagy teendőre vonatkozólag megállapítottak. A 35—40. nyomtatott ívre terjedő munka — mely kényelmes kézikönyv alakjában fog megjelenni — a gyakorlati igényeit követő feldolgozásban tüzetesen jellemzi az új szeszadótörvényt pénzügyi és közgazdasági szempontból, elemzi és annak keretében életbeléptetést megadóztatási módokat, fejtegeti azok alkalmazását, szabatosan tárgyalja az ipari érdekeltek által a szeszölés és gyártás vállalatának létesítése körül a fővési, illetőleg gyártási üzlet megindítása előtt s a lényeges ipari üzlet tartalmát alatta, a szesz forgalmába hozatalával együttjáró, végül az üzlet beszüntetésével szem előtt tartandó feladatokat, mindezek tekintetében a pénzügyi ellenőrzés által követett hivatalos eljárások s intézkedések lényegére s alkalmaztatásuk részleteire kiterjeszkedő magyarázatokat is közölve, úgy, hogy az ipari gyakorlat minden phasisára az alkalmazott ellenőrzés a praxis egymásutánjában s sorrendjében lesz e munkában feltalálható. A munka megjelenése már a jövő hó végére, legkésőbb december hó folyamán várható. Előfizetési ára 6 frt (ajánlott szétküldéssel 6 frt 15 kr), bolti ára pedig nyolcz frt lesz. Az előfizetések legkésőbb f. é. november hó 15-éig a „Szesztermelői Orsz. Egyesülete titkársága” címére (Budapest Köztelék) küldendők be.

Hirek és Különfélék.

Hymen Bende István ebeczi földbirtokos eljegyezte Algöver Margit kisasszonyt, Algöver Mihály gr. Zichy-uradalmi mérnök és földbirtokos kedves szeretetreméltó leányát.

Előléptetősek. Wisner Mihály első osztályú honvédszázados, a 16-ik honvéddalozó feldandárhoz őrnaggyá nevezetett ki. Ismertebb honvédek közül a novemberi előléptetés alkalmából Puryesz Ignác hadnagy főhadnaggyá léptetett ki. — Hasonlólag kedvesen lepett meg sokakat, hogy Dr. Elheniczky Emil, városunk egyik jeles fia, ezredorvossá nevezetett ki.

Fennsík eset. A közönségre nézve igen meglepően hatott azon váratlanul látszó tény, hogy Seitovszky János alispánunk — Szerényi Gábor központi főszolgabíró októ. hó 28-án állásától felfüggesztette, s ellene foglyelmi vizsgálatot rendelt; egyszersmind, addig is, míg a rendszeres helyettesítés megtörténik, a szolgabírói hivatal vezetésével Kacsókovics Iván szolgabíró bízta meg. — Szerényi a Lóko s patak tisztítási költségeire beszedett pénzeket, melyeket Dejtár közsegétől átvett, kellő időben nem terjesztte be az alispánnak. A sürgetett dejtári előjárás októ. 27-én bejött az alispánhoz és megmutatta Szerényi bíró nyugtáját, melyszerint ő a 485 frtnyi összeget még három hét előtt vette fel. Az alispán meg aznap lement a szolgabírói hivatalba, ott a pénzt constálva, a pénzt kérte Szerényitől, a pénz azonban nem volt meg. Az alispán ekkor meghagyta, hogy a pénz másnap reggel 9 órákor be legyen terjesztve. Szerényi másnap reggel 9 órákor felvitte a pénzt, s e tekintetben rendben volna minden; azonban, minthogy a hivatalos pénzek 48 óra alatt elszámolandók s rendeltetésük helyére küldendők, az alispán a szabályrendelethez ragaszkodva, — Szerényi Gábor főszolgabíró még az nap állásától felfüggesztette egyszersmind utasította az összes b-gyarmat-járási közsegi előjárókat, hogy mindazon pénzekről, melyek 1884-dik év óta a b-gyarmat-járási szolgabírói hivatalhoz beküldettek, az év és nap kitüntetés mellett, pontos kimutatást terjesszenek az alispánhoz. A hivatal átvételével és átadásával az alispán Id. Farkas Ferencz, Szabó János és Gazdik Lajos vármegyei bizottsági tagokat bízta meg. Az eset mindenféle kínos benyomást tett, mert Szerényi egyike volt a legnépszerűbb embereknek s általános tiszteltben részesült.

Szegény deákok felruházása. A helybeli állami elemi iskola, mint más években is sietett a zord idő beállta előtt, november 1-én felruházni azon szegénysorsu tanulókat, kik erre érdemesek. A felruházási ünnepélyen magható volt látni a szegény gyermekek örömet, de igazi öröm sugárzott le a derék tanítástól s különösen Kemény Gábor igazgató arcáról, aki jóformán krajezárókból 1000 frtos alapítványt gyűjtött össze, mely alapítvány most már 250 frttal gyarapodott. Az 1000 forint alap kamata és a mult tanévi jövedelem egyharmad része használtatott fel ruhák beszerzésére. Felruházott 8 árva és 3 szegény fiú s kislányt 9 pár eszima, 7 kabát, 8 nadrág és 10 sapka. A felruházottak közül 4 római, katolikus, 4 evangélikus és 2 mózes vallású. Ezen kívül Berezel Lipót b-gyarmati kereskedő, mint a mult években, úgy most is teljes öltözetet küldött egy szegény keresztény tanuló részére.

Hanzsly Márton főispáni titkár ur, mint b-gyarmati háztulajdonos a Deák-Ferencz utcában ujjonnan felépített szép sarokházát lámpával óhajtván ellátni, annak felállítási költségeire 12 frtot tett le a város előjárásánál. Az új lámpás felállításával az iskolaköz is kellő világosságot fog nyerni.

Szegény Beke Pistát kézrekerítették; októ. 31-én hozta el B-Gyarmatra megvásárolva egy esendő, s becsútták a 6-ik emeletbe. Talán sokan már nem is emlékeznek rá, mert hisz Beke Pista tovább ült a vizsgálati fogsgába, mint talán Sisa Pista, s már nagy ifjeje annak is, hogy megszökött a szécsényi kóterből. Emlékezet okáért tehát el kell mondanunk, hogy Beke Pista a szécsényi takarékpénztár könyvelője volt, s többrendbeli váltót üzleti könyvet hamisított és pénzt sikkasztott. Ez kü-

lönben divatban volt akkor a szécsényi takarékpénztárnál. Ezért még 1886-ban letartóztatták a desúttak a szécsényi jafasbírósi börtönbe. Soká, nagyon soká unatkozott itt Beke Pista. Végre is megszökött a dolgot; egy szép este a Vincze börtönőrrrel együtt letta magát, a Vincze eladott, ő pedig foglata kulcsot és azt mondta, „No Vincze, én soká ültem itt, most ölön itt magam!” Ezzel rázarta Vinczére a börtönajtót s berigott fölve tovább állt. Egyidejig Pesten tartózkodott, de ott nem érezte magát valami nagy bátorságban, így hát ment... ment tovább, s Szegeden híres városában állt meg. Szegeden mindjárt felismerték benne a geniet, s alkalmaszást nyert a honvéd pavilonban, 70 frt havi fizetés mellett. Új nevet vett fel, s Szakall Pistának adta ki magát. Nem ismerte fel benne senki a szécsényit, családját is Szegedről segélyezte. De hát jó mondja a közmondás, hogy jó barátjaitól mentse meg az Isten az embert! Beke Pistának is az volt a baja, hogy találkozt Endrődy Gézával, aki évek előtt itt a palócok közt körözött volt, most pedig esendő főhadnaggy Verscezen. Endrődy Szegeden járt és találkozott Beke Pistával. Mulattak együtt 3 napig; Negyedik nap már ott volt a honvédpavilonban egy detectiv, — s azt mondta Beke Pistának: „Uram, ön foglyom!” Beke Pista elsápadt, nagyon oda lett. De hát hiába! az igazság szigorúan sújtó kezét egy bűnös se kerülheti ki. Szegény Pistát is utólte a kéz, s rátele a bilincs és elhozta B-Gyarmatra a hatodikba, hol szívszorongva várja büntetését.

A b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága októ. hó 27-én választá meg a sziriki fiók intézethez könyvvezetőjét. A pályázók közül legelőbb szavazat esett Kovács Jánosra, aki 22 éves fiatal ember s tartalékos hadnagy; s jelenleg a fogyasztási adó kezelésnél Holdmező-vásárhelyen alkalmazott tisztviselő. Kovácsnak kitűnő bizonyítványai voltak; épen azért mellőzte az igazgatóság, több itteni jó ismerős pályázati kérvényét.

Beményi József emlékére, kinek a heten októ. hó 29-én volt halála évfordulója, neje és halás utódai monumentális sírlelkét emeltek a b-gyarmati rom.kath. temetőben.

26. áldás. Csáki István illépusztai uradalmi béres neje október hó 26-án Koricsánszky Lajosné vármegyei bábaszony segítségével mellett szerencsésen 3 gyermeket (2 fiút és 1 leányt) szült, akik aztán másnap a b-gyarmati anyagyház kebelébe fel is vétettek. Anya és a három jó egészségre örövend-nek. A három egészséges gyermek édes anyját; Rados Rozáliának hívják, a gyermekeket pedig János, Vincze és Margitnak keresztelték el.

Szirákban a mult vasárnap (októ. 28-án) ünnepeltek meg az ottani ev. templom százados évfordulóját. A díszes templom, mely az ottani hívek, különösen pedig köztisztelőben részesülő derék papjak Wladár Miksa úr buzgólkodása folytán kijavított és kidíszített, zsűfölság megtelt díszes és előkelő közönséggel. Ott voltak: Dessewffy Otto, Szontagh Pál, gróf Degenfeld Lajos (aki református lelkész, az evangélikus egyház felügyelője) Veres Pálné, gróf Degenfeld Lajosné, Rudnay Józsefné, Wladár Jánosné, Bozó Pálné, továbbá a vidékről: Posztócsky, Nedeckzy, Balassy, Okolicsányi és Plachy családok tagjai s Szirák és vidéke közbirtokosai nagy számmal. Az istentiszteletet Wladár Viktor alesperes úr vezelte. A lelkészek, kik közül ott voltak: Melezer Gyula acaú, Wladár János simonházai, Wladár Miksa sziriki, Szőljka Mihály béri, Valentényi Sámuel dengelegi, Maróthy Emil vanyarci és Fényes Lajos gutai lelkészek, először áldoztak, majd az alesperes megható beszéddel felszólalt a templomot. Volt keresztelés is, és az újonnan megválasztott presbyteriumnak fölesketése és végül: áldás. A megható szertartásokat 100 fentűk ebéd követte a kaszinó termében, melyen gr. Degenfeld Lajos mondta az első felkészítőt a király ő felségére, Szontagh Pál Dessewffy Ottót és vejét: gr. Degenfeld Lajost, Wladár János Szontagh Pált éltette. Ezenek kívül még számos felkészítő volt. Este fényes bál zárta be az ünnepélyt.

Nyogdíjazás. Öfelsége Hess Emil 25. sz. gyalogezredbeli száml. ezredet nyugdíjazta, emellett azonban ezimzetes őrnaggyá emelte és sok évi hasznos szolgálatáért 3-ad osztályú saskorona-renddel díszítette fel.

Hanzsly László szirákterületi országgyűlési képviselőnk a magyar parlament azon osztálatlan bizalmában részesült, hogy ő lett megválasztva az országgyűlési naplóbizottság elnökéül. A szép kitüntetéshez fogadjon elvtársai őszinte gratulációját!

Huszonnyolcz emeletes ház. A jó amerikaiak önértelét, ügylatszík, rendkívüli módon bántja az Eiffel torony építése. Híre érkezik ugyanis Amerikából, hogy ottan hasonlóképen valami óriási építményt szándékoznak felállítani, olyanformát, melyet még nem látott a világ. Egy chisagói mérnök az eszme Huszonnyolcz emeletes házat tervezett és a tervet a leendő tulajdonos már elfogadta, úgy hogy az építést nem sokára megkezdik. Az épület 107 méter magas lesz. Azt régóta tudjuk, hogy az amerikaiak sok mindenfelére képesek, de ha már az Eiffel toronyt akarják felülmúlni, miért nem építenek... 350 méter magas házakat?!! — Jelentésünk ascenseurok alkalmazásáról nem tesz említést, de magától értetődik, hogy 20—28 emeletet mindig gyalogszerrel megtenni nem volna kivihető. — Megérjük még az időt, hogy ilyenforma szerelmi légyottot fog adni egy leány, ki a huszonnyolczadik emeleten lakik: Hét órákor várak lent az ascenseurnál. Együtt megyünk fel a huszonötödik emeletig, azután... kiszálsz. Csókol Muczusod.

Csongrádmegye közgyűlése a családörvény reformálása tárgyában feliratot intéz a képviselőházhoz. A felirat szerint a mai családörvény, mely 1876-ban alkotottat, a család tartási viszonyokat határozottan megrendelt. S ennek főoka abban rejlik, hogy e törvény értelmében a család a gazdával egyenrangú szerződéses felet képez, sőt a gazdával szemben külön kedvezményeket biztosít a család számára. Innen van aztán, hogy a család — a törvény oltalma alatt — a gazdával szemben hanyagságra, engedelmességre, viszályra kész. S innen van, hogy ma holnap kötelességtudó, engedelmis

gazdaja iránt hű eséletet alig lehet kapni. A családörvény tehát odamódosítandó, hogy a gazda hatalmi köre a családdal szemben szűkösítessék, s a családnyilván-tartás és tartási rendszer az egész országban szerveztessék. (Ezen údvos feliratot törvényhatóságunk és gazdasági egyesületünk szíves figyelmébe ajánljuk.)

Asztrák magyar államvadász társaság B-Pesten októ. hó 29-én tartott közös igazgató tanácsai ülése többek között azon határozatot is hozta, hogy jan. 1-én a val-lalat 12 és fel franknyi előzetes fizetést teljesít az 1888-diki osztalékra. Ebből azon követeléseket vonjuk le, hogy a társaság nagy nyereséggel zárja le ezen évet, és azt, hogy ezen nagy nyereségből kicépítette volna az ipolyság-b-gyarmati vasúti vonalat, ha egy kis jó akarat lett volna benne.

A b-gyarmati mindiszeti vásár októ. 29 és 30-án igen jó és látogatott volt. A kereskedések forgalma már reg volt olyan, mint az első vasári napon. Az idő is kedvezett hozzá. Verőfényes meleg volt mindkét nap, ami a ritkaságok közé sorozható. — A marha vásáron ki volt állva 1448 db. szarvasmarha, 476 db. ló és 1516 db. birka.

Birtok váltás. A mult heten két nagyobb birtok urat cserélt meggyenkben. Ugyanis Orosz Miklós jeles gazdászunk és ironk surányi birtokát 49 ezer frttal megvette Madách Imre, néhai Madách-Károly volt alispánunk fia; Olcsy-Gyuztav tereskei birtokát pedig Dr. Vonder Becke Imre bari lakos 54 ezer frttal.

Egyesgyed házihely utánát haszonbérbe kerestetik. Bérbeadók bővebb értesítést nyerhetnek e lapok kiadó-hivatalában.

Az országos tanító árva-ház négyrádmegye alapítványa javára a multságú pénzügyminisztérium 24109—88. sz. a. kelt engedélyével rendezett sorsjatek számadása. 1. Bevétel. 1. 5000 sorsjegyből megveszerte elárusított 2782 drb sorsjegyért 20 kr-ával 556 frt 40 kr. 2. 290 kisorsolt nyereséménytárgyból ki nem váltva, valamint közvetlen a sorsolás előtt beérkezett s ennél fogva a sorsolási jegyzékbe már föl nem vehetett adományok, úgy szintén az el nem árusított 2218 sorsjegyre esett nyeresémények: tehát az alispán megmaradt 267, illetve 293 tárgynak három ízbeni (szept. 30. októ. 7 és 14.) árverés útján az árverési jegyzéknyv szerint begyűjt 81 frt 77 kr. 3. Csomagolási díjak ezimén ötvenét: 60 kr. Bevétel összege: 638 frt 77 kr. 11. Kiadás: 1. Lotto és nyeresémény díj fejsben 20 frt. 2. Nyomda költség (sorsjegyek felhívások stb.) 20 frt. 3. Vásárolt nyeresémény tárgyak 26 frt 25 kr. 4. Kisebb kezelési költségek 12 frt 34 kr. Kiadás összege 78 frt 59 kr. A bevétel összege: 638 frt 77 kr. A kiadás összege: 78 frt 59 kr. Marad tiszta jövedelem: 560 frt 18 kr. Zelenka János tanítst. elnök. Igazoltnak és helyesnek találta főszolgabíró helyett: Zubovics szbíró, mint pótitkári biztos. Kemény Gábor arva-ház alap gyűjtő és kezelő bizotts. elnök, Opitz Károly mint az árverés ellenőrzésére felkért városi rendőr tanácsos.

Halálhír. Plathy István volt terényi körjegyző, Plathy Ferencz törvényszéki jegyző fia, aki a mult évben elméjében megháborodott, s a Rókus kórházban ápolatott, októ. hó 28-án a kórházban meghalt. — Szennán Bobiczky Endre ev. lelkész 73 éves korában jobblétre szenderült. — Beke az elhunytaknak!

Meghaltunk József fölg. alesuthi gazdálkodásából józsa epizódut beszél el a „Győri Híradó”. Okt. 16-án a bieskei állomáshoz egy csapat tinót szállítottak a főherczeg gazdasága részére. A tinók átvételére maga József fölg. jelent meg, nyakában csikós ostorral. A mint a tinók együtt voltak, József fölg. odülépett a gulyáshoz s azt mondta neki, menjen félre, mert ő maga fogja a gulyát Alesuthra hajtani. Majd odaforult kíséretéhez s tréfásan monda: „Ha én hajtom, tudom, hogy nem fog nyolcz tinó kezem alól elszaladni, mint tavaly elszaladt a gulyásom keze alól”. Ezután csakugyan a legnagyobb könnyedséggel betelerle a tinókat egy szálal alesuthi gazdaságába. Bieske és Alesuth lakossága józson mosolygott a népszerű főherczeg tettén, az ambiciózus tinók pedig valószínűleg „hőtig” boldogan fogtak visszaemlékezni az őket ért rendkívüli nagy megtiszteltetésre.

Légrády testvér urak könyvkiadó hivatalában megjelent „Orosi naptár” és „Tanítók naptára” 1889. évre. Ezen naptárak igen díszesen vannak kiállítva, ajánljuk orvosaink és tanítóink figyelmébe. Ar. az elsőnek 1 frt 40 kr., a másodiknak pedig 1 frt 20 kr. Megrendelhető a fenti kiadó hivatalban Budapesten, V. Nándor-utca 7. sz. a.

A felvidéki magyar köznevelődési egyesület következő pályázatot tesz közzé: Szerkesztessék a töl ajku felhőt-tek oktatásánál kézi könyvül használandó olyan olvasó és nyelvkönyv, mely az idegen ajku serdültebb ifjak értelméhez és felfogásához mért methodus szerint, a magyar nyelv elsajátítására legbiztosabb vezérfonallal szolgáljon. Az olvasó könyvbe olvasztandó nyelvtani rész (induktív methodus) még pedig oly módon, hogy a kettő együtt szerves egészet alkosson. A mű terjedelme 8 nyvont. Ivnél nagyobb nem lehet. A pályamunka díja 200 frt, minden egyes kiadásnál 25 frt tisztelet díj. A pályázat határideje 1889. évi május hó 31-ke. A zart jelg s borítékban szerző nevet tartalmazó pályamunkák Nyitraira, a felvidéki magyar köznevelődési egyesület elnökségehez küldendők. Hazafias üdvözléttel Nyitraán 1888. évi október hó 23. Rudnay Béla alelnök, Dr. Gyürky Géza titkár.

Irodalom.

Mint a gazdai arya gyermekeit, úgy támogatja a „Magyar Házasszony” a gazdasasszonyt minden teendő-jénél. A „Magyar Házasszony” hasznos tanácsait azonban a tapasztalt jó gazdasasszony sem veheti meg. Mert valamint a jó pap is holtig tanul, úgy a gazdasasszony is mindig fog tanulni a magyar háztulajdon ekeveltt lap-jában valami olyant, a mit addig nem tudott s a mnek jó hasznát veheti az estben. És ha nem is találja ott van előtte a tér, hogy szerzett gazdag tapasztalatait, ke-

vésbé tapasztalt társnőivel közölheti. A „Magyar Ház-asszony” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívántra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Főlap, 8 oldal. Tudós nők. Berényi Idától. — Másodvirágzás. Grositz Mariakától. — Házi szerek két veszedelemes gyermekbaj ellen. Kondor Lajostól. — Házi gyógytár. Egy gyógyszerészről. — Gyermeknevelés. Kis doktortól. — Fehérnemű. Csinesák Bélától. — Hasznos tudnivalók. Lux Mariskától. — Befőttek. Enyedi Markovits Idától. — Előjáró Amaranthától. — Konyhaszat. Hetiétlap. Toth Kázmérné. sz. Kálmán Gizellától. — Hogyan főzzünk süsünk? — Egyetlek és jólékonyság. — Különféle. — Hymen. — Gyászrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Nyílt Tér. — Nyílt társalgó. — Kis hírtételek. „Munka Után”. 4 oldal. Szépirodalmi melléklet. Künn és benn. Halász Dezsőtől. — Budapesti élet. Yó-Zsytól. — A bysszú. (Folyt.) Nagy Sándorné. Szűts Rebekától. — Igen uja. Nyári Terézről. (Vége). — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok. — Sakktalány Bignio Erzsikétől. — Megfejtések. — Az aranyos parthie Nagyvárady Mirától. (Folyt.) Regénymelléklet. 8. oldal. „Elusztolt millió”. Regény Vörös Juliannától. XX. iv 153—160 lap.

Herbert az és leendő vejének komikus történetét beszél el Vértési Arldold összes munkáinak most megjelent hatodik füzetében. A kitűnő író, kinek írói működését sokan azzal szeretik jellemezni, hogy sötét és pessimista, e novellában a mellett, hogy az egyes alakok pompásan és élethíven vannak jellemezve, csakugy színpadküzik a szellem és a kaczagtató helyzetek egymást váltják fel. De a hatodik füzet, — ép úgy mint az eddigi füzetek, — még egy más novella közlését is megkezdí, s általában a változatosság és a gazdag tartalom tekintetében minden eddig megjelent füzetes vállalatot felülmul. Finom velin papírosra nyomott három nagy ívet tartalmaz minden füzet, s ennek dacára még is csak 15 kr. Egész évre előfizethetni 7 frt 80 kr-ért, negyedévre 1 frt 95 (13 füzetre) a szerző nevére Debreczenben. Az új előfizetőknek az eddig megjelent füzetek egyszerre küldetnek meg, de megrendelhetni füzetenként való szállításra könyvkezelkedés utján is. — Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy az ingyen sorsjegyet a héten is kisorsolták az előfizetők között s ezáltal a szerencsés nyertő Reizter Ferenczné Budapestről (Aradi utca 52 sz. a.) A legkellamesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csekély

6 forintért megszerezheti minden család, ha megrendeli a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznos, mulattató, érdelem, érdelem és izlés nemeseítő olvasmányokat nyújt olvasóinak, hanem „Nő a házbán” című mellékletével hű tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörű csak kiváló művészek által eredő képeivel a szép érzéket is fejleszt. Hogy magasabb esztétikának a „Képes Családi Lapok” mennyire megfelel: azt legjobban bizonyítja ama közkedveltség, a melyben részese, s előfizetőinek évről évre szaporodó száma. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr, s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívántra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Veszedelemes jütek (Regény. Folyt.) Prem Józseftől. — Halottak napján (Költemény.) Brankovics Györgytől. — A legszebb szónoklat. (Elbeszélés Folytatás.) Feleki Sándortól. — Halottak napja. Szendrőtől. — Gondolatok. — Ket esküvő. (Elbeszélés.) Cserniczy Gyulánától. — Temetőbe . . . (Költemény.) Elemértől. — Magyar hölgyek divatja a XVI. és XVII. században Dr. Schütz Gyulától. — A kellenen örökség. (Beszély. Folytatás.) Irta: Cziemssen Lajos. Némethből fordította: Békavári. — Mindenféle. Képeinkhez. — Irodalom. — Művészet. — Színház. — Mulatságok. Képeink: A műbarát. — A sirholt lépcsőjén. — Valódi kegyelet. Melléklet: „Hölgyek Lapja”. Divatképekkel. — Örvény fölött lebegve. Eredeti regény. 157—172. Kossovics Rezsőtől. Ajánljuk tisztelt olvasó közönségünk figyelmében e szép irodalmi hetilapot előfizetés végett.

Gróf Vay Dániel „Magyarország története” című füzetes vállalat 4-ik füzeté most hagyta el a sajtót. E füzet II-ik Béla haláláig terjed. Gr. Vay munkája népszerű nyelven van írva, szem előtt tartva a legújabb történelmi kutforrások adatait is. E vállalat, minden házája multjáért érdeklődő magyar ember pártfogására érdemes. Előfizethetni egész évre (36 füzet) 5 frt 40 kr., fél évre (18 füzet) 2 frt 70 kr., negyed évre (9 füzet) 1 frt 35 kr. Megrendelések és előfizetések Debreczenbe, a „Magyarország Története” kiadóhivatalában, Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdája”, czimezendők. Az új előfizetőknek az eddig megjelent füzetek egyszerre küldetnek meg.

Horváth Danó,
teljes szórakoztató.

Kávéház megnyitás.

Alólirott 1888. évi november hó 4-én Szécsényhen Fő-utczán az „ARANY SASHOZ” czimzett ujonnan berendezett kávéházát megnyitandja.

Frissítő italok és jó ételek a legpontosabban kiszolgálttnak.

Gláser Gábor,
vendégfős és kávéház tulajdonos.

Phylloxera

írló- s trágya-szer (szénkéneg) phospha
Bejelentetett 65,917. szab. sz. alatt.

Ezen szer által a legkedvezőbb eredmény érte-
tet el; a rovar minden fejlődési stádiumában
elpusztítatik és a phylloxera megéltetésére
teljesen alkalmatlanná teszi. A már megtáma-
dott beteg tőkét teljesen új életre ébreszti és
ezen trágyázás által a rovarnak további be-
hatolását lehetetlenné teszi és a termőképese-
séget nagyban fokozza.

Egy tőke költsége, krajczár.

Árak csomagolással együtt díjmentes szállítással a várpalotai vasutállomáshoz:
5 métermázsától felfelé 3—4000 tőkére 6 métermázsá 650 forint
1 métermázsá 6—800 — — — — — 8 —
50 kilogramm 3—400 — — — — — 5 —

Kérdések és megrendelések a vegyszert és technikai laboratóriumhoz „Budafok”-ra
intézendők. Szétküldési állomás: Várpalota.

Eredeti Rauschenbach-féle Borsajtókat

kettős emellyőszerkezettel a
legnagyobb nyomás kifejtésé-
re, a tőről után sajtoltakára is
igen célszerűek; továbbá
SZŐLŐZÜZÓKAT
gyárt s legelőször szállít
Grossmann és Rauschenbach
első magyar gáz, gépgyára
Budapest, külső váci-ut 7.

2013—1888. sz.
Arverési hirdetu ényi kivonnt
A szécsényi kir. járáshírség mint telekkönyvi hatóság köz-
birre teszi, hogy Gróf Zichy Ferencz végrehajtásának Rigó István
végrehajtást sajnáló elleni 111 frt 50 és fél kr. töbe követelés
a jarulekai iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. járáshírsé-
g területén lévő Felső-Ludányban írtkó, a felső-ludányi 211.
sz. tjkában A. I. 1—11. sorozám alatt jegyzett ingatlanoknak és
azok után járó legelő illetménynek felére az Arverést 781 forintban
zánnal megállapított kikiáltási árban az Arverést elrendelte és
hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1888. évi november hó 24-ik
napján d. e. 10 órákor Felső-Ludány község házánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron elől is el-
adatni fognak.
Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsé-
rnek 10% -ját készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jel-
zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333 sz. a kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt
ovadékképes értékpapírral a kikiáltót kezéhez letenni avagy az
1881 LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályozási elismerérvényt átzo-
gáltatni.
Kelt Szécsényben a k. járáshírség mint telekkönyvi ha-
tóságnál 1888. évi július hó 21-én

Birtok eladás.

Nógrádmegye Balassa-Gyarmat székvárosában egy
nagyobb ház 2 külön lakosztállyal, pincze, 3 magtár,
istálló, felszer, tágas udvar és mellette 2 holdas nagy
kert, — ehhez tartozó a város határában lévő urbéri
házhely után kihasított szántóföldek s rétből álló birtok
jóvő 1889. évi január 4-től eladatnak.

Az eladási feltételek iránt értekezhetni Szt.-Antal-
ban (posta helyben), Hontmegyében Jávorka Sándor
avagy Losonczon Rittiger Pál vaskereskedő úrnál.

LEGUJABB

ősi és téli divat kelmék úgy mint valódi cos-
manosi czérna, atlasz és flannel barchetek, va-
lódí rumburgi hollandi creas és lenvásznak,
ehrollféle chiffonok, téli, selyem plüche és csipke
kendők, szőnyeg, bútorkelemék, paplanok, csipke,
jutte és gypju függönők, ágyterítők, radváni
posztók, Jerje derékek, jáger-féle ingek, haris-
nyák, kéztyűk, válfűzők, fehér és színes Haus-
child pamutok és egyéb fehérnemű dísz és rő-
vidarú czikkek, férfi és női gamaschni és gal-
locsní, bőrdöndők, ernyők, és valódi amerikai
varrógépek, szoba és lópokróczok eredeti gyári
árakon.

Himmler Mór,

főutca a görög n. e. templommal
szemközt B.-Gyarmaton.

Szerszám- és ölfa.

Csesztvei birtokomban mintegy 300 darab
szerszámfa (nyirfa) eladó, u. m.: 3, 2¹/₂, 2³/₄ hosz-
szú rudak, kerékagynak való tövefák, szántal-
pak. Ugyanott eladó 25 öl tűzifa, nyirfa, ára:
B.-Gyarmatra szállítva 10 forint.

Majthényi Imre.

LÓ-POKRÓCZOK

mindenféle faj és minőségben
jutányosan kapható

FELEDI IGNÁC

vegyesáru üzletében

BALASSA-GYARMATON.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéle-
tesebbnek elismert mérleg-
szerkezetek.

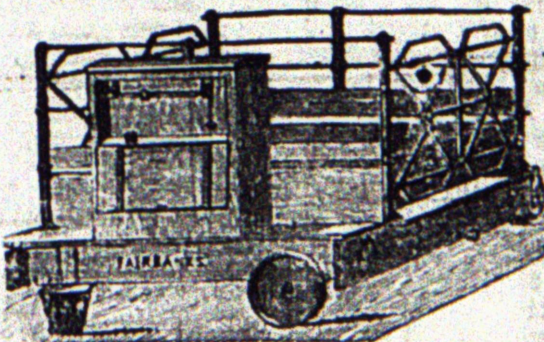
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek,
rendkívüli érzékenyek és telősszályal vannak ellátva.
Tartósság, pontosság és könnyű kezelősségük fogva az összes
világkiállításokon első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízes mér-
legek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és
vasútra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági székér-
és százk mérlegeink, valamint machamérlegeink a legkedveltebb
mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztrák-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block ve-
zérigazgató

BUDAPEST, Andrásy út 23.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Megyer.

ÉRCZKOPORSÓK

és selyem szemfödelek

kaphatók

EBENFÜHRER LAJOS

kereskedésében B.-Gyarmaton, nagyvá-
lasztékban jutányos áron.